

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Вченої ради

Навчально-наукового інституту
психології та соціального захисту

 Василь КАРАБИН

« 02 » вересня _____ 2020 р.

ОК 1.2.3 ГАЛУЗЕВИЙ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПЕРЕКЛАД

ПРОГРАМА

навчальної нормативної дисципліни

підготовки бакалавра

спеціальності 035 Філологія

за освітньою програмою: Переклад з англійської мови

Розробники:

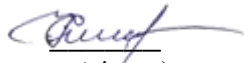
Маланюк М.С. ст. викладач кафедри іноземних мов та перекладознавства

Рецензент: Андрейчук Н.І., заступник завідувача кафедри перекладознавства імені Г. Кочура ЛНУ ім Івана Франка, професор, доктор філологічних наук

Програму рекомендовано кафедрою іноземних мов та перекладознавства

Протокол від “ 27 ” серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри іноземних мов та перекладознавства

(підпис)

Олег ТИЩЕНКО
(прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою навчально-наукового інституту психології та соціального захисту

Протокол від “ 02 ” вересня 2020 року № 1

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни **“Галузевий та науково-технічний переклад”** складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 035«Філологія».

Навчання перекладу галузевої літератури має інтегрувати найкращі досягнення методики викладання усного і письмового суспільно-політичного і науково-технічного перекладу, врахувати положення теорії мовної комунікації, психолінгвістики, базуватися на принципах лінгводидактики, оскільки на перший план виходить надзвичайно складне завдання - навчити студентів умінню не тільки адекватно передавати загальний зміст вихідних текстів різної тематики і стилів (з чим перекладач стикається щоденно у своїй діяльності), а й точно і грамотно перекладати специфічні поняття, терміни, скорочення, прецизійні слова в різних галузях в усному і письмовому мовленні.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні лексико-граматичні та синтаксичні трансформації: компресія; компенсація; генералізація; конкретизація; антонімічний переклад; описовий переклад; логічний розвиток понять для досягнення еквівалентності у всіх видах технічного перекладу.

Міждисциплінарні зв'язки: здійснюються з іншими практичними дисциплінами, які націлені на освоєння іноземних мов. Це, перш за все, “Практичний курс основної іноземної мови та мови технічного спрямування”, “Вступ до перекладознавства”.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

Змістовий модуль 1. Переклад технічної документації

Змістовий модуль 2. Науковий переклад

Змістовий модуль 3. Переклад у сфері інформаційних технологій

Змістовий модуль 4. Переклад Web-сайтів

Змістовий модуль 5. Переклад у сфері екології

Змістовий модуль 6. Переклад текстів сфери надзвичайних ситуацій

Змістовий модуль 7. Переклад економічних текстів

Змістовий модуль 8. Переклад медичних текстів

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Основною метою викладання курсу **«Галузевий та науково-технічний переклад»** є всебічний розвиток лінгвістичного, соціолінгвістичного, психолінгвістичного, етнокультурологічного і прагматичного компонентів перекладацької комунікативної компетенції, яка об'єктивується високим професійним рівнем виконання різноспрямованих за цільовою мовою (українська та англійська) форм та видів перекладу, розгалужених за сферами і ситуаціями усної та письмової мовленнєвої діяльності перекладача як комуніканта-посередника. Автентичний характер навчальних матеріалів, трактування їхнього змісту й тематика формують

професійну мотивацію, розширюють загальнокультурні обрії фахівців, розвивають творче мислення, сприяють їхньому ідейно-світоглядному вихованню.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни „Галузевий та науково-технічний переклад” є

- навчити майбутнього фахівця на основі сучасних міждисциплінарних даних різних видів усного та письмового перекладу науково-технічних текстів англійською і українською мовами;
- формувати термінологічний апарат і основні положення теорії письмового і усного перекладу зв'язного тексту;
- удосконалити загальнонаукову та визначену програмою спеціальну термінологічну лексику сучасних провідних галузей людської діяльності;
- удосконалити комунікативні уміння й навички розрізняти морфологічні, синтаксичні, семантичні та стилістичні розбіжності систем англійської та української мов, а також соціолінгвістичні фактори і прагматичні настанови, які впливають на процес та результат перекладу як виду мовленнєвої діяльності;
- поглиблювати знання про прагматичні аспекти технічного перекладу і основні способи комунікативної адаптації цільового тексту;
- розпізнавати перекладацькі стратегії, основні моделі перекладу, номенклатуру і сутність трансформаційно-адаптивних засобів та способів їх використання задля забезпечення еквівалентності та прагматичної адекватності цільового тексту;
- формувати у бакалаврів сучасні уявлення про вимоги до оформлення різних видів письмового перекладу.

1.3. Програмні результати навчання:

- доконало володіти на рецептивному та продуктивному рівнях рідною та іноземною мовами;
- застосовувати на практиці теоретичні знання, лексико-граматичні навички і мовленнєві вміння, які входять до складу перекладацької комунікативної компетенції;
- працювати із загальними, політехнічними та спеціальними (галузевими) джерелами інформації з метою отримання додаткової інформації (фонових знань) стосовно проблематики тексту оригіналу;
- користуватися Інтернет-ресурсами загальноосвітнього та спеціального наукового призначення, оформленими у вигляді електронних бібліотек, словників, енциклопедій, інформаційних блогів та персональних сайтів науковців;
- вміти виконувати різні форми та види галузевого перекладу, які характеризуються високим рівнем еквівалентності та адекватності;
- В умовах усних ділових контактів з використанням прийомів і методів усного спілкування і відповідних комунікативних методів: застосовувати прагматичну компетенцію з метою ефективного виконання професійних завдань.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 270 годин / 9 кредитів ECTS.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Переклад технічної документації. Граматичні проблеми науково-технічного перекладу

Тема 1.1.. Переклад технічної документації. Переклад присудка та підмета

Тема 1.2. Переклад каталогів технічного обладнання. Переклад обставин та означення

Змістовий модуль 2. Науковий переклад

Тема 2.1. Науковий переклад. Морфологічні труднощі

Тема 2.2. Переклад наукових робіт (статей, оглядів, дисертацій) Переклад термінів.

Змістовий модуль 3. Переклад у сфері інформаційних технологій

Тема 3.1. Переклад у сфері інформаційних технологій. Перекладацькі лексичні трансформації.

Тема 3.2. Переклад керівництв з експлуатації Переклад складних термінів

Змістовий модуль 4. Переклад Web сайтів

Тема 4.1. Переклад Web-сторінок

Тема 4.2. Переклад Web-сайтів

Змістовий модуль 5. Переклад у сфері екології

Тема 5.1. Переклад у сфері екології

Тема 5.2. Переклад текстів охорони довкілля

Змістовий модуль 6. Переклад текстів сфери надзвичайних ситуацій

Тема 6.1. Переклад текстів у сфері пожежної безпеки

Тема 6.2. Переклад текстів сфери надзвичайних ситуацій

Змістовий модуль 7. Переклад економічних текстів

Тема 7.1. Переклад економічних текстів.

Тема 7.2. Переклад договорів, контрактів, маркетингових досліджень, економічних обґрунтувань, страхової документації, аудиторських та фінансових звітів.

Змістовий модуль 8. Переклад медичних текстів

Тема 8.1. Переклад медичного тексту

Тема 8.1. Переклад медичної документації (довідки, епікризи, документація з клінічних досліджень лікарських препаратів, документація медичного обладнання й інструментарію)

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. **«Переклад англomовної галузевої літератури: охорона праці»:** [посібник] / укл. М.Ю. Іванченко– Львів 2018. – 130с.
2. **Технічний переклад: безпека при русі та обслуговуванні автомобіля.** [посібник]. Укл. Іванченко М.Ю., Муқан Н.В., Зінько Р.В., Горбай О.З., Балацька Л.П. – Львів 2019. – 175 с.
3. **Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми:** [підручник] - Карабан В.І. Вінниця, Нова книга, 2004. - 576 с.
4. **«Практика перекладу з основної іноземної мови науково-технічної літератури».** Англійська мова. Хрестоматія / А.Г. Гудманян, О.М. Журавльова, О.В. Каширська, І.А. Колодій - К.: НАУ, 2005. - 80 с.
5. **Загальний курс науково-технічного перекладу.** Коваленко А.Я. - К.:«Фірма «ІНКОС», 2002. - 320 с.
6. **Теорія і практика перекладу (аспектний переклад):** [підручник] / І.В Корунець.- Вінниця. Нова Книга, 2003. -448 с.

Допоміжна

1. **Malaniuk, M.**"Quantitative Equivalence Level in Poetry Translation Kulchytskyi, I., Tsiokh, L., Malaniuk, M. 2018 IEEE 13th International Scientific and Technical Conference on Computer Sciences and Information Technologies, CSIT 2018 - Proceedings, 2018, 2, pp. 51–54, 8526715 Volume 2 IEEE Catalog Number: ISBN: CFP18D36-POD 978-1-5386-6465-0 <https://orcid.org/0000-0002-1290-0407> SCOPUS
2. **Маланюк М.С** "Обрядова термінологія шлюбу: перекладні еквіваленти паремій, семантична динаміка та ціннісні концепти стаття “Studia Linguistica” Київ: КНУ 2020. С.261-277.Тищенко О., Маланюк М.С., Попко І.А.
3. **Маланюк М.С** Особливості походження та семантики топонімів Канади стаття Філологічний часопис : науковий журнал. О. Зелінська (гол. редактор). Умань : ВПЦ «Візаві», 2020. Вип. 1 (15). – С. 65-73.
4. **Іванченко М. Ю.** Способи та особливості перекладу англійської термінології охорони праці. Актуальні проблеми філології та перекладознавства: зб. наук. праць.– Хмельницький, 2018. Вип. 14. – С. 56-68.

5. **Федоренко О.І** Науково-технічний переклад (частина 1): Навчальний посібник. / Укл. Федоренко О.І. - Тернопіль: Видавництво Карп'юка, 2002. - 288 с.
6. **Федоренко О.І** Науково-технічний переклад (частина 2): Навчальний посібник. / Укл. Федоренко О.І. - Тернопіль: Видавництво Карп'юка, 2002. - 246 с.
7. **N.Nesterenko, K.Lysenko.** A Course in Interpreting and Translation - Вінниця: Нова книга, 2006. - 246 с.

Інформаційні ресурси

<http://www.guardian.co.uk>

<http://www.independent.co.uk>

<http://www.newyorker.com>

<http://www.ted.com/themes>

<http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish>

Словники:

<http://e2u.org.ua/>

www.multitran.ru

www.macmillandictionary.com

www.merriam-webster.com

<http://www.microsoft.com/Language/en-US/Default.aspx>

Корпуси

<http://corpus.byu.edu/coca/>

Довідники

<http://intent.gigatran.com/>

<http://www.chicagomanualofstyle.org/home.html>

Українська мова

Академічний тлумачний словник <http://sum.in.ua/>

"Словники України" on-line <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>

<http://pravylno.com.ua/>

4. КРИТЕРІЇ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ТА ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

При оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти потрібно керуватися такими **критеріями успішності навчання:**

Бали	Оцінка	Критерії оцінювання
91–100	Відмінно	Здобувач демонструє повні й вичерпні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни при

Бали	Оцінка	Критерії оцінювання
		<p>розв'язуванні практичних завдань, може аналізувати і співставляти навчальний матеріал з даної та суміжних дисциплін. В повному обсязі знає як орієнтуватися в сучасному інформаційному потоці з метою удосконалення іншомовних умінь і навичок; володіє іноземною мовою при спілкуванні на професійні теми; вміє усного та письмово перекладати з використанням лексичних та граматичних трансформацій у текстах ділового та фахового спрямування. За час навчання при виконанні завдань, що відповідають тематиці та рівню складності курсу виявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно дискутувати, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються українською та іноземною мовами.</p> <p>Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу передбаченого робочою програмою, або здобувач виявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи рішенні складних практичних завдань.</p>
81–90	Добре	<p>Здобувач демонструє добрі та вичерпні знання, володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на основі здобутих знань аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при рішенні практичних завдань, проте допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи вирішення практичних завдань з дисципліни.</p> <p>За час навчання при виконанні завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.</p>
71–80	Добре	<p>Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових завдань з дисципліни.</p> <p>Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та давати правильні відповіді, не використовує нові приклади, не застосовує знання в новій ситуації, не може встановити зв'язку з раніше вивченим матеріалом і матеріалом, який засвоєний при вивченні інших дисциплін.</p>
61–70	Задовільно	<p>Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень.</p> <p>Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати завдання подібні тим, що розглядалися на заняттях, проте допускає значну кількість неточностей і помилок, усунути які здатен лише за допомогою викладача.</p>
51–60	Задовільно	<p>Здобувач володіє певними знаннями та основними положеннями, передбаченими робочою програмою дисципліни, на мінімально допустимому рівні для подальшого засвоєння результатів навчання в рамках</p>

Бали	Оцінка	Критерії оцінювання
		освітньої програми. З використанням основних теоретичних положень здобувач з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни з окремими прогалинами, які не перешкоджають подальшому засвоєнню програмного матеріалу Виконання лабораторних завдань, курсової роботи значно формалізовано та відсутнє глибоке розуміння самої роботи.
35–50	Незадовільно	Здобувач може відтворити окремі фрагменти знань з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час виконання завдань та результати поточного контролю в більшості є невірними та/або необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу дисципліни у здобувача відсутня, що створює перепони для подальшого засвоєння результатів навчання в рамках освітньої програми.
0–34	Незадовільно	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його відповіді під час виконання різних видів робіт та результати поточного контролю є невірними та/або необґрунтованими. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.

Формою підсумкового контролю є диференційований залік, екзамен.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі засоби діагностики успішності навчання:

- поточний контроль (оцінювання усних і письмових відповідей під час практичних занять, написання контрольних робіт та поточне тестування);
- контроль за самостійною роботою (перевірка конспектів, виконання завдань до практичних занять);
- підсумковий контроль (диференційований залік та екзамен).

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінювання. Оцінка із 100-бальної шкали в національну переводиться відповідно до діючого положення про освітній процес (91–100 – «відмінно», 71–90 – «добре», 51–70 – «задовільно», менше 51 – «незадовільно»).